KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. vasario 7 d.

dėl mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamyboje Gardane, Šanono regione ir Sardinijoje, neapmokestinimo akcizo mokesčiu Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01), C 80/2001 (ex NN 26/01))

(Pranešta dokumentu Nr. C(2007) 286)

(Tik tekstai anglų, prancūzų ir italų kalbomis yra autentiški)

(Tekstas svarbus EEE)

(2007/375/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ([1]) ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1 PROCEDŪRA

(1) Mineralinės alyvos apmokestinimas buvo derinamas Bendrijos lygmeniu nuo 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl akcizo už mineralinę alyvą struktūrų derinimo ([2]) įsigaliojimo. Mineralinių alyvų naudojimas aliuminio oksido gamybai buvo išbrauktas iš Direktyvos 92/81/EEB taikymo srities, jam netaikytas ir privalomasis arba laisvai pasirenkamas neapmokestinimas pagal šios direktyvos 8 straipsnį. 1992 m. spalio 19 d. Direktyvos 92/82/EEB dėl mineralinėms alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo ([3]) 6 straipsnyje nustatytas minimalus sunkiajam mazutui taikomas akcizo mokesčio tarifas, kurį valstybės narės turėjo pradėti taikyti nuo 1993 m. sausio 1 d. Tačiau Taryba įvairiais sprendimais leido Prancūzijai, Airijai ir Italijai neapmokestinti akcizo mokesčiu mineralinės alyvos, naudojamos aliuminio oksido gamyboje Gardane, Šanono regione ir Sardinijoje, nors kitu atveju ji būtų buvusi apmokestinta. Naujausias sprendimas yra 2001 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimas 2001/224/EB dėl sumažintų akcizų tarifų ir atleidimo nuo akcizų tam tikroms mineralinėms alyvoms, kai jos naudojamos pagal specialią paskirtį ([4]), kuriuo leidžiama taikyti išimtis iki 2006 m. gruodžio 31 d.

(2) 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą ([5]), nuo 2003 m. gruodžio 31 d. panaikino Direktyvą 92/82/EEB. Direktyvos 2003/96/EB 2 straipsnio 4 dalies b punkte sakoma, kad direktyva netaikoma tam tikram energijos naudojimui, įskaitant dvejopą energetikos produktų naudojimą. 2 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje sakoma, kad energetikos produktų naudojimas cheminei redukcijai, elektrolitiniams ir metalurginiams procesams laikomas dvejopu. Į šią kategoriją įtraukiamas ir sunkiojo mazuto naudojimas aliuminio oksido gamybai. Todėl nuo 2003 m. gruodžio 31 d. panaikintas minimalus akcizo mokestis, taikomas sunkiajam mazutui, kuris naudojamas aliuminio oksido gamybai. Sprendimo 2001/224/EB leidžiančios nukrypti nuostatos ir kitos panašios nuostatos įtrauktos į Direktyvos 2003/96/EB II priedą.

(3) 2001 m. spalio 30 d. sprendimais C(2001) 3296, C(2001) 3300 ir C(2001) 3295 ([6]) Komisija pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą neapmokestinimui skirtą procedūrą. 2005 m. gruodžio 7 d. Komisija sprendimu 2006/323/EB ([7]) (pranešta dokumentu Nr. C(2005) 4436) užbaigė procedūrą, susijusią su pagalba, suteikta iki 2003 m. gruodžio 31 d., nurodydama, kad pagalbos dalis nesuderinama su bendrąja rinka. Tačiau procedūra buvo pratęsta laikotarpio, prasidedančio 2004 m. sausio 1 d., atžvilgiu. Sprendimo 2006/323/EB 6–15 konstatuojamosiose dalyse pateikiamas išsamus Komisijos, atitinkamų valstybių narių, pagalbos gavėjų ir Europos aliuminio asociacijos (toliau – EAA) susirašinėjimo iki 2005 m. gruodžio mėn. aprašymas.

([1]) OL C 30, 2002 2 2, p. 17, p. 21 bei p. 25 ir OL C 109, 2006 5 9, p. 2.

([2]) OL L 316, 1992 10 31, p. 12. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/74/EB (OL L 365, 1994 12 31, p. 46).

([3]) OL L 316, 1992 10 31, p. 19. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 94/74/EB.

([4]) OL L 84, 2001 3 23, p. 23. Išsamesnės informacijos apie ankstesnius sprendimus ieškokite 2005 m. gruodžio 7 d. Komisijos sprendime.

([5]) OL L 283, 2003 10 31, p. 51. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/75/EB (OL L 157, 2004 4 30, p. 100).

([6]) Žr. 1 išnašą.

([7]) OL L 119, 2006 5 4, p. 12.

(4) 2005 m. gruodžio 8 d. raštais (D/206670, D/206671, D/206673) Sprendimas 2006/323/EB buvo nusiųstas Prancūzijai, Airijai ir Italijai. 2006 m. sausio 23 d. raštais (D/50525, D/50526, D/50527 ir D/50528) sprendimas nusiųstas atitinkamiems pagalbos gavėjams ir EAA. Sprendimą apskundė trys valstybės narės ir du pagalbos gavėjai ([8]). Pagalbos gavėja Airijoje, bendrovė *Aughinish Alumina Ltd* (toliau – *Aughinish*) taip pat paprašė sustabdyti sprendimo vykdymą. Šis prašymas įregistruotas kaip byla T-69/06R. 2006 m. rugpjūčio 2 d. nutartimi ([9]) Pirmosios instancijos teismas atmetė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones.

(5) 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimas 2006/323/EB buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir 2006 m. gegužės 9 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtu pranešimu ([10]) trečiosios šalys buvo pakviestos teikti pastabas. 2006 m. birželio 9 d. raštu (įregistruotu tą pačią dieną Nr. A/34490) Komisija gavo *Aughinish* ir 2006 m. liepos 24 d. raštu (įregistruotu 2006 m. liepos 25 d. Nr. A/35967) bendrovės *Eurallumina SpA* (toliau – *Eurallumina*), pagalbos gavėjos iš Italijos, pastabas. Jos buvo gautos praėjus mėnesio terminui, nustatytam kvietime teikti pastabas, paskelbtame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, todėl vykdydama šią procedūrą Komisija iš esmės neprivalo atsižvelgti į tas pastabas. Komisija apie tai informavo bendrovę *Eurallumina* 2006 m. rugpjūčio 2 d. raštu (D/56648). *Eurallumina* atsakė 2006 m. rugpjūčio 3 d. raštu (įregistruotu 2006 m. rugpjūčio 4 d. Nr. A/36269). Tačiau Komisija pažymi, kad *Eurallumina* pateiktos pastabos atkartoja daug pastabų, kurias Komisija jau gavo dėl ankstesnio sprendimo, ir jos panašios į pastabas, gautas laiku ir aptariamas šiame sprendime.

(6) *Aughinish* pastabos buvo pateiktos Prancūzijai, Airijai ir Italijai 2006 m. birželio 20 d. raštais (D/55106, D/55107 ir D/55109).

(7) Prancūzija ir Airija paprašė pratęsti atsakymo pateikimo į Sprendimą 2006/323/EB terminą ir Komisija jį pratęsė. Komisija priminė Arijai ir Italijai kvietimą pateikti pastabas 2006 m. kovo 9 d. raštais (D/52054 ir D/52055). Prancūzija, Airija ir Italija pateikė pastabas apie Komisijos sprendimą atitinkamai 2006 m. vasario 14 d. raštu (įregistruotu 2006 m. vasario 15 d. Nr. A/31248), 2006 m. balandžio 12 d. raštu (įregistruotu 2006 m. balandžio 18 d. Nr. A/32940) ir 2006 m. gegužės 17 d. raštu (įregistruotu 2006 m. gegužės 18 d. Nr. A/33852).

(8) Prancūzija pateikė pastabas apie *Aughinish* pastabas 2006 m. liepos 27 d. raštu (įregistruotu 2006 m. liepos 28 d. NR. A/35952). 2006 m. liepos 24 d. elektroniniu paštu Italija informavo Komisiją, kad daugiau pastabų neturi.

2 IŠSAMUS ATITINKAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

(9) Šios priemonės yra pramoninio sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo mokesčiu. Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje neapmokestinimas taikomas atitinkamai bendrovėms *Alcan*, *Aughinish* ir *Eurallumina* ([11]).

(10) Airijoje neapmokestinimas nustatytas 1999 m. Airijos finansų įstatymo (*Irish Finance Act*) 100 skyriaus 1 dalies e punkte, kuriame sakoma, kad mineralinės alyvos mokesčiu neapmokestinamas „mazutas, skirtas naudoti aliuminio oksido gamybai arba susijęs su aliuminio oksido gamyba ar skirtas gamyklos, kurioje vyksta ta gamyba, techninei priežiūrai“. Finansų akto aiškinamajame memorandume nurodyta, kad „100 skyriuje nustatyta, jog mineralinės alyvos mokesčiu neapmokestinama alyva, naudojama konkretiems tikslams arba kitais konkrečiais atvejais. Tokiems tikslams ir atvejams priskiriamas alyvos naudojimas ne variklių degalams arba krosnių kurui, eksportas, mazutas aliuminio oksido gamybai, jūrų navigacijai skirta alyva, komercinio oro transporto naudojamas sunkusis mazutas ir perdirbta alyva“. Nuo 1983 m. Airija neapmokestina aliuminio oksido gamybai naudojamos mineralinės alyvos. Nors pirmoji teisinė priemonė, nustatanti neapmokestinimą, buvo panaikinta 1999 m., neapmokestinimas išliko 1999 m. Finansų įstatyme.

(11) Italijoje nustatytas neapmokestinimas akcizo mokesčiu taikomas visoms įmonėms, naudojančioms mineralinę alyvą aliuminio oksido gamybai, kaip apibrėžta bendrojo akcizo mokesčių dokumento A lentelės 14 punkte. Neapmokestinimas buvo nustatytas 1990 m. lapkričio 12 d. įstatymo, Nr. 331, įgyvendinančio 1990 m. rugsėjo 15 d. *Decreto Legge*, Nr. 261, 8 straipsnio 5 dalyje. Tas tekstas buvo pateiktas atitinkamuose vėlesniuose teisiniuose dokumentuose, įskaitant nacionalines priemones, perkeliančias Direktyvą 92/81/EEB ir vėlesnį „Bendrąjį akcizų dokumentą“.

(12) Prancūzijoje neapmokestinimas teisiškai pagrįstas 1997 m. pataisytu Finansų įstatymu (*Loi de finances rectificative pour 1997*). Jo 6 straipsnyje nustatyta, kad „sunkusis mazutas, kurio sudėtyje yra mažiau kaip 2 % sieros, įtrauktas į Muitinės kodekso 265 straipsnio 1 dalies B lentelės 28bis identifikacijos indeksą, gali būti neapmokestinamas vidaus vartojimo mokesčiu, taikomu naftos produktams, jeigu jis skirtas naudoti kurui gaminant aliuminio oksidą“. Muitinės kodekso 265bis straipsnis susijęs su produktais, skirtais ne variklių degalams arba krosnių kurui, tačiau jame nėra, pavyzdžiui, panašių nuostatų dėl mineralinės alyvos naudojimo kituose pramonės sektoriuose.

(13) Sprendimo 2006/323/EB 16–23 konstatuojamosiose dalyse pateikiamas išsamesnis atitinkamų priemonių ir pagalbos gavėjų aprašymas. Atitinkamos valstybės narės nenurodė, ar jos po 2006 m. ir toliau taikys neapmokestinimą, ir neinformavo Komisijos apie taikomų teisės aktų pakeitimus, ypač susijusius su Direktyvos 2003/96/EB perkėlimu, kurie galėtų daryti poveikį Komisijos vertinimui.

([8]) Bylos T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 ir T-69/06.

([9]) OL C 249, 2006 10 14, p. 10.

([10]) Žr. 1 ir 7 išnašas.

([11]) Žr. www.alcan.com, www.glencore.com ir www.eurallumina.com.

(14) Nuo procedūros pradžios pasikeitė atitinkamų mokesčių tarifai. 2006 m. liepos 1 d. taikomi akcizo mokesčio tarifai verslo tikslais naudojamam sunkiajam mazutui Prancūzijoje ir Airijoje buvo 18,50 EUR ir 15,00 EUR. Italijoje taikomi tarifai tuo metu buvo 63,75 EUR už sunkiojo mazuto, kurio sudėtyje yra daugiau kaip 1 % sieros, toną ir 31,39 EUR už sunkiojo mazuto, kurio sudėtyje sieros mažiau negu 1 %, toną.

3 PRIEŽASTYS INICIJUOTI IR TĘSTI PROCEDŪRĄ, NURODYTĄ SUTARTIES 88 STRAIPSNIO 2 DALYJE

(15) 2001 m. spalio 30 d. sprendimuose inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl pagalbos suderinamumo pagal Bendrijos gaires dėl nacionalinės regioninės pagalbos ([12]), o ypač dėl gairėse nustatytų pagalbos veiklai taisyklių. Komisija abejoja ir pagalbos suderinamumu pagal 1994 m. ([13]) ir 2001 m. ([14]) Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai (toliau – gairės dėl pagalbos aplinkos apsaugai).

(16) Sprendime 2006/323/EB Komisija paaiškino, kad panašių abejonių jai kilo dėl laikotarpio nuo 2004 m. sausio 1 d. Atsižvelgdama į tai, kad valstybės narės ir suinteresuotosios šalys neturėjo galimybės pateikti pastabų apie Direktyvos 2003/96/EB sukurtą teisinę situaciją, Komisija nusprendė, kad oficialiąją tyrimo procedūrą tikslinga išplėsti.

4 PRANCŪZIJOS, AIRIJOS, ITALIJOS IR TREČIŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

(17) Valstybės narės ir pagalbos gavėjai iš esmės laikosi savo pirmiau pateiktų pastabų, kurios glaustai nurodytos Sprendimo 2006/323/EB 26–56 konstatuojamosiose dalyse. Kai kurie argumentai apibrėžti išsamiau. Be to, valstybės narės ir pagalbos gavėjai pateikė šias papildomas pastabas.

(18) Priemonės nėra valstybės pagalba ir ši išvada patvirtinta Direktyvoje 2003/96/EB. Jos atitinka atitinkamų mokesčių sistemų pobūdį ir logiką. Jeigu tai būtų valstybės pagalba, Direktyvoje 2003/96/EB aiškiai leidžiama teikti pagalbą, bent iki 2006 m. gruodžio 31 d. Šiaip ar taip, ši direktyva sukėlė teisėtus pagalbos gavėjų lūkesčius. Be to, prašymas grąžinti pagalbą pažeidžia teisinio saugumo principą ir gero administravimo principą, atsižvelgiant į prieštaravimus Tarybos sprendimams, kurie buvo pagrįsti Komisijos pasiūlymais, didelį vėlavimą ir Komisijos tyrimo būdą. Pasitikėdami Tarybos sprendimais ir direktyva pagalbos gavėjai padarė ilgalaikes kapitalo investicijas. Todėl Komisija neturėtų priimti akto, akivaizdžiai prieštaraujančio jos ilgą laiką vykdytai veiklai.

(19) Direktyvos 2003/96/EB taisyklės turi didesnę galią už valstybės pagalbos taisykles. Komisija galėtų ginčyti tik priemonių, nurodytų Direktyvos 2003/96/EB 18 straipsnio 1 dalyje, o ne valstybės pagalbos taisyklėse, galiojimą. Taikant valstybės pagalbos taisykles būtų pažeistas principas *effet utile* (bendrasis veiksmingumo principas).

(20) Airija ir *Aughinish* teigia, kad Airijos priemonė yra esama pagalba ir kad Komisija neteisingai interpretuoja 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ([15]), 15 straipsnį: suėjus dešimties metų senaties terminui 2000 m. liepos 17 d. Komisijos raštas negalėjo būti aktas, nutraukiantis senaties terminą, todėl priemonė yra esama pagalba ir laikotarpiui po 1990 m. liepos 17 d. Be to, jos teigia, kad Komisijos atliktas 1970 m. *Aughinish* ir Airijos valdžios institucijų susitarimų įvertinimas turi trūkumų: privalomi įsipareigojimai buvo priimti Airijai dar neįstojus į Bendrijas.

(21) Italija teigia, kad priemonė glaudžiai susieta su aplinkos apsaugos tikslais, susijusiais su problemomis, kurias kelia aliuminio oksido gamyba. *Aughinish* teigia, kad neapmokestinimas atitinka gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai ir „*nors „didelė mokesčių dalis“ ir nesumokama, jis suteikė daugiau nei pakankamai paskatų aplinkos apsaugai gerinti*“.

(22) Airija teigia, kad alternatyvios priemonės galėjo būti įgyvendintos nuo 2004 m. sausio 1 d., jei būtų žinoma, kad neapmokestinimas bus laikomas nesuderinamu su bendrąja rinka. Airija atkreipia dėmesį į galimybę išplėsti atleidimo nuo mokesčių taikymo sritį, kad ji apimtų sunkųjį dvejopo naudojimo mazutą arba dar plačiau – įtraukiant paprastai dvejopo naudojimo energetikos produktus. Taigi, Airijos teigimu, atleidimą nuo mokesčių būtų galima paversti bendrąja priemone arba priimtina valstybės pagalba, pavyzdžiui, pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Atsižvelgiant į šias galimybes būtų neteisėta reikalauti grąžinti pagalbą atgaline data. Be to, Airija pabrėžia, kad *Aughinish* padarė įvairių investicijų remdamasi pagrįstais lūkesčiais, kad neapmokestinimas truks bent iki 2006 m. gruodžio mėn.

(23) Komisija turi leisti teikti pagalbą remdamasi poveikiu pagrįstu ekonominiu aliuminio oksido rinkų ir jų konkurencijos struktūros vertinimu. Vertindama valstybės pagalbą Komisija turi atsižvelgti į išorinius konkurencijos aspektus, kaip siūloma valstybės pagalbos veiksmų plane. Pateikta ir išsami informacija apie rinkas.

(24) Komisija turi sustabdyti oficialią tyrimo procedūrą tol, kol Teisingumo Teismas išspręs klausimus, aptariamus šiuo metu ginčijamame Sprendime 2006/323/EB. Be to, *Aughi-*

([12]) OL C 74, 1998 3 10, p. 9.
([13]) OL C 72, 1994 3 10, p. 3.
([14]) OL L 37, 2001 2 3, p. 3.
([15]) OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

nish tvirtina, kad Komisija negalėjo priimti sprendimo išplėsti 88 straipsnio 2 dalies procedūrą Sprendimo 2006/323/EB konstatuojamąja dalimi. Komisija turėjo priimti atskirą sprendimą.

(25) EAA nepateikė pastabų, kurios papildytų anksčiau iškeltus klausimus, glaustai išdėstytus Sprendimo 2006/323/EB 50 konstatuojamojoje dalyje.

(26) Valstybių narių ir pagalbos gavėjų pastabos daugiausia sutampa su jų pareiškimais Teisingumo Teismui dėl ginčijamo Sprendimo 2006/323/EB ([16]).

5 ĮVERTINIMAS

5.1 Šalių išreikštos abejonės dėl procedūros

(27) Šalys teigia, kad Komisija turi sustabdyti oficialią tyrimo procedūrą tol, kol Teisingumo Teismas išspręs klausimus, aptariamus šiuo metu ginčijamame Sprendime 2006/323/EB ([17]). Tačiau minėtas sprendimas susijęs su laikotarpiu iki 2003 m. gruodžio 31 d., o šis sprendimas susijęs su laikotarpiu nuo 2004 m. sausio 1 d. Be to, laikoma, kad šis sprendimas galioja tol, kol jį panaikins Pirmosios instancijos teismas. Dėl tų dalykų ir atsižvelgdama į nuolatinius konkurencijos iškraipymus, atsirandančius dėl valstybės pagalbos, Komisija nemato priežasčių sustabdyti procedūrą.

(28) Komisija nepriėmė sprendimo išplėsti procedūrą pagal 88 straipsnio 2 dalį, tiktai užsiminė apie tai konstatuojamojoje dalyje. Dėmesys daugiausia skirtas Sprendimo 2006/323/EB preambulės išvados išplėtimui. Sprendimas inicijuoti tyrimo procedūrą pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalį skelbiamas rašto valstybei narei forma, todėl jam nereikia norminio sprendimo struktūros: su rezoliucine dalimi ir sunumeruotais straipsniais. Be to, iš argumentų, pateiktų ginčijant Sprendimą 2006/323/EB, ir gautų pastabų dėl procedūros pratęsimo aišku, kad suinteresuotosios šalys galėjo gauti visą informaciją apie visus šio sprendimo turinio aspektus.

5.2 Valstybės pagalba nuo 2004 m. sausio 1 d.

(29) Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(30) Akivaizdu, kad neapmokestinimas finansuojamas iš valstybinių išteklių, nes valstybė atsisako tam tikros sumos pinigų, kurią kitu atveju būtų gavusi.

(31) Kaip nustatyta Sprendimo 2006/323/EB 60, 61 ir 62 konstatuojamosiose dalyse, priemonės suteikia pagalbos gavėjams pranašumą ir galima manyti, kad jos daro poveikį Bendrijos vidaus prekybai ir iškraipo ar gali iškraipyti konkurenciją. Neapmokestinimas akcizo mokesčiu sumažina vienos svarbios gamybos dalies išlaidas, todėl pagalbos gavėjams suteikiamas pranašumas, o jų finansinė situacija tampa geresnė negu kitų pramonės šakų arba regionų įmonių, naudojančių mineralinę alyvą. Šio vertinimo reikšmės nesumažina tai, kad aliuminio oksido pramonės konkurentai kitose valstybėse narėse iš viso negali būti apmokestinami panašiais mokesčiais ir kad pagalbos gavėjai skyrė tam tikrą sumą švelnindami poveikį, kurį aplinkai daro gamyba.

(32) Šios priemonės suteikia pranašumą *tam tikroms* įmonėms, nes jos taikomos tiktai bendrovėms, naudojančioms sunkųjį mazutą aliuminio oksido gamybai, ir kone visose tose valstybėse narėse yra tik po vieną neapmokestinamą bendrovę: *Aughinish* Šanono regione, *Eurallumina* Sardinijoje ir *Alcan* Gardane. Dėl priežasčių, nurodytų 33–40 konstatuojamosiose dalyse, šių priemonių negalima laikyti pagrįstomis pagal atitinkamų energetikos mokesčių sistemų pobūdį ir bendrąją paskirtį.

(33) Dvejopas energijos ir mineralogijos procesų taikymas ir naudojimas ne kuro reikmėms nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį, o nuo 2004 m. sausio 1 d. valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti, ar apmokestinti tokį naudojimą. Iš tiesų tokio energijos naudojimo neapmokestinimas *gali* būti laikomas bendrąja priemone, nesusijusia su valstybės pagalba, jeigu ji atitinka vidaus mokesčių sistemos pobūdį ir logiką. Direktyvos 2003/96/EB preambulės 22 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad *„Energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus.“*

(34) Be to, priimant Direktyvą 2003/96/EB, Taryba ir Komisija bendrai pareiškė ([18]) *„Energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Gali būti laikoma, kad tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. Valstybės narės gali imtis*

([16]) Žr. 7 išnašą.
([17]) Žr. 7 išnašą.
([18]) *Addendum au projet de process verbal*, 14140/03, 2003 11 24, http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf.

priemonių tokį naudojimą apmokestinti arba ne, arba kiekvienam naudojimui taikyti dalinį apmokestinimą. Panašiu būdu naudojama elektros energija turėtų būti traktuojama vienodomis sąlygomis. Tokios bendrosios sistemos išimtys arba diferencijavimas pačioje sistemoje, kurios yra pateisinamos mokesčių sistemos pobūdžiu arba bendrąja sistema, nėra susijusios su valstybės pagalba."

(35) Taryba pareiškė, kad „*be to, Taryba patvirtina, kad teisinę situaciją, atsiradusią priėmus šią direktyvą, Sutarties nuostatų dėl valstybės pagalbos atžvilgiu ji supranta taip, kaip ją apibrėžė Komisija 2002 m. lapkričio 14 d. mokesčių klausimų darbo grupės susitikime.*" Darbo dokumente, kuris buvo aptartas tame susitikime ([19]), Komisija paaiškino bendrųjų priemonių sąvokas ir pareiškė, kad reikia išanalizuoti kiekvienos valstybės narės situaciją siekiant apibrėžti bendrąją akcizo mokesčio sistemą, taikomą nacionaliniu lygiu, taip pat konstatavo, kad „*direktyvos dėl energijos apmokestinimo projekte numatoma daugybė galimybių, dėl kurių bus neįmanoma iš anksto nustatyti, ar valstybių narių pasirinktas jų įgyvendinimo būdas padidins valstybės pagalbą, kaip apibrėžta 87 straipsnyje*". Direktyvos 2003/96/EB preambulės 32 konstatuojamojoje dalyje ir 26 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms primenamas Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje nustatytas įsipareigojimas pranešti apie valstybės pagalbą.

(36) Šioje konkrečioje byloje Prancūzija, Airija ir Italija ar kuris nors pagalbos gavėjas neįrodė, kad neapmokestinimas atitinka vidaus sistemų pobūdį ir logiką. Nė vienas jų, pavyzdžiui, nepaaiškino, ar dvejopas energetikos produktų naudojimas kituose gamybos procesuose buvo neapmokestinamas, o jei apmokestinamas, nepaaiškino priežasčių. Nenurodė, kaip neapmokestinimas gretinamas su nacionaliniais mokesčiais už elektrą, daugiausia naudojamą cheminei redukcijai, elektrolitiniams ir metalurginiams procesams, ir energijos naudojimas mineraloginiams procesams, kurie priskiriami kitiems energijos naudojimo tikslams, neįtrauktiems į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį pagal 2 straipsnio 4 dalies b punktą.

(37) Italija paaiškino, kad jei kuris nors kitas pramonės subjektas siektų tokios pačios naudos, įeidamas į atitinkamą rinką jis nesusidurtų su jokia kliūtimi. Tačiau neaišku, ką tiksliai norėta pasakyti šiuo teiginiu ir ar tai reiškia, kad tokia pati galimybė gauti naudos galėtų būti suteikta ir kitai pramonės šakai, o ne tik aliuminio oksido pramonei. Šiaip ar taip, galimybė gauti naudą nebūtų suteikta automatiškai, kaip yra aliuminio oksido atveju. Kalbant apie neapmokestinimo priežastis reikia pasakyti, kad, pavyzdžiui, Italija 2000 m. gruodžio 7 d. rašte atkreipė dėmesį į „salos (Sardinijos) pripažinimą palankių sąlygų neturinčiu regionu ir galimą neigiamą poveikį užimtumui" (*reconoscimento dell'isola [Sardegna] quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione).*

([19]) Komisijos darbinis dokumentas: valstybės pagalbos aspektai pasiūlyme dėl Tarybos direktyvos dėl energetikos apmokestinimo, SEC (2002) 1142, 2002 10 24. Ta pati formuluotė anksčiau buvo pavartota ataskaitoje ECOFIN tarybai ir Tarybos išvadose (pranešimas apie pirmininkavimą COREPER ir ECOFIN tarybai, 2001 12 13, 14640/01, FISC 255, 2001 11 30). Dar žr. 2005 m. lapkričio 7 d. sprendimo 63 konstatuojamąją dalį.

(38) Kalbant apie neapmokestinimą Airijoje reikia pasakyti, kad 1999 m. Finansų įstatymo 100 straipsnyje nurodyti kai kurie kiti neapmokestinimo atvejai, tačiau aliuminio oksido gamybos neapmokestinimas nėra logiškas bendrosios sistemos elementas. Jis greičiau įrodo, kad aliuminio oksido neapmokestinimas yra individualus neapmokestinimas greta kitų konkrečių neapmokestinimo atvejų, kaip patvirtinta įstatymo preambulėje ([20]). Be to, Airijos įstatymas taip pat užkerta kelią atsirasti naujiems galimiems neapmokestinamiems subjektams, kai dvejopas energijos naudojimas susijęs su kitais gamybos procesais. Atsižvelgdama į Airijos situaciją bendrovė *Aughinish* „*nemano, kad yra dar kita tokia pramonės šaka [gaunanti naudos iš sumažinto akcizo kaip aliuminio oksido pramonė]*" ir „*nežino apie diskriminacijos įtarimus*". Tai veikiau patvirtina, kad priemonė yra selektyvaus pobūdžio.

(39) 1998 m. rugpjūčio 7 d. rašte Prancūzijos valdžios institucijos nurodė, kad prašė nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo Direktyvos 92/81/EB siekdamos „nustatyti akcizo režimą, kuris nesudarytų sunkumų *sektoriui*" (*pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant* pour le secteur) (išskirta papildomai). Neapmokestinimu būtų siekiama tik atkurti konkurencijos sąlygas tarp *Péchiney*, kurį įsigijo *Alcan*, ir kitų Bendrijos gamintojų. Muitinės kodekso 265 *bis* straipsnyje nėra panašių nuostatų dėl energijos naudojimo kituose sektoriuose.

(40) Iš tiesų valstybėms narėms ir pagalbos gavėjams nepavyko nurodyti bendrosios atitinkamų jų mokesčių sistemų logikos. Iš Komisijos turimos informacijos aišku, kad pagalbos teikimo priežastys labiau susijusios su aliuminio oksido gamybos sąlygomis konkrečiuose atitinkamuose regionuose. Tokie argumentai neišplaukia iš atitinkamų vidaus mokesčių sistemų pobūdžio ir logikos. Todėl Komisija daro išvadą, kad neapmokestinimas yra labai selektyvus, kuriuo remiama konkretaus produkto gamyba ir, *de facto*, tam tikros įmonės, tad jis negali būti grindžiamas vidaus mokesčių sistemų pobūdžiu ir logika.

(41) Daroma išvada, kad neapmokestinimas yra valstybės pagalba.

5.3 **Nauja, o ne esama pagalba**

(42) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 65–70 konstatuojamosiose dalyse, nuo 2004 m. sausio 1 d. suteikta pagalba nelaikoma esama pagalba, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkte.

(43) Airijos ir *Aughinish* tvirtinimas, kad neapmokestinimas yra pagalba, suteikta prieš stojimą į EB, prieštarauja 1983 m. gegužės mėn. raštui, kuriuo Airija pritarė, kad apie pagalbą turi būti pranešta, kaip apibrėžta Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje. Be to, įsipareigojimas numatyti

([20]) Žr. 10 konstatuojamąją dalį.

neapmokestinimą nėra tas pats, kaip faktiškai suteikti pagalbą prieš įstojant į EB. Galiausiai po įstojimo atitinkamas teisės aktas buvo iš esmės pakeistas.

(44) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 70 konstatuojamojoje dalyje, iki 1990 m. liepos 17 d. Airijos suteikta pagalba laikoma esama pagalba remiantis senaties terminu, nurodytu Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15 straipsnyje. Suėjęs dešimties metų senaties terminas nereiškia, kad bet kuri pagalba, suteikta pasibaigus tam terminui, taip pat laikoma esama pagalba. Pagalba *Aughinish* 1983 m. nebuvo suteikta vieną kartą ir visiems laikams. Airijos priimta teisinė neapmokestinimo teikimo priemonė bendraisiais bruožais išreikšta kaip aliuminio oksido gamybos neapmokestinimas. Pagal teisės aktus neapmokestinimas būtų taikomas bet kuriam kitam aliuminio oksido gamintojui, kuris pradėtų gamybą Airijoje. Be to, neapmokestinimas *Aughinish* atveju nebuvo apibrėžtas teisinės priemonės priėmimo metu ir tuo metu nebuvo galima nustatyti jo vertę: teisinėje priemonėje neapibrėžta nei akcizo mokesčio tarifų, nuo kurių buvo atleista bendrovė *Aughinish*, raida, nei neapmokestinimo taikymo laikas. Todėl neapmokestinimui taikomas Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio d punkto pagalbos schemos apibrėžimas, nes jis „yra teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtoms įmonėms galima teikti individualią pagalbą netaikant kitų įgyvendinimo priemonių“. Todėl pagalba buvo teikiamos dotacijos kaskart, kai *Aughinish* atlikdavo muitinės procedūrą, dėl kurios atsirastų prievolė sumokėti akcizo mokestį, jei nebūtų lengvatos. Tad nuo 1990 m. liepos 17 d. suteikta pagalba nėra esama pagalba pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15 straipsnį.

5.4 Pagalbos, suteiktos nuo 2004 m. sausio 1 d., suderinamumas

5.4.1 *Suderinamumas pagal pagalbos aplinkos apsaugai taisykles*

(45) Komisija išnagrinėjo, ar Prancūzijos, Airijos ir Italijos nuo 2004 m. sausio 1 d. suteikta pagalba atitinka atleidimo nuo valstybės pagalbos uždraudimo, numatyto Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, reikalavimus. Pagalba yra neapmokestinimas energetikos mokesčiu, o šis mokestis skirtas ne tik finansuoti valdžios institucijoms, bet ir mažinti energijos vartojimui, tausoti aplinkai. 2001 m. gairėse dėl pagalbos aplinkos apsaugai pateiktos neapmokestinimo aplinkos apsaugos mokesčiu taisyklės. Vienodo vertinimo, skaidrumo ir teisinio saugumo sumetimais šios taisyklės privalomos Komisijai.

(46) Dėl laikotarpio nuo 2004 m. sausio 1 d., 2001 m. gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai E.3.2 skyriaus 47–52 konstatuojamosiose dalyse nustatytos taisyklės, taikomos visai veiklos pagalbai, teikiamai kaip mokesčių sumažinimas arba atleidimas nuo jų. Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 73 ir 74 konstatuojamosiose dalyse, mineralinei alyvai taikomi akcizo mokesčiai, kurie gali būti laikomi aplinkos apsaugos mokesčiais ir turi būti laikomi esamais mokesčiais, kaip apibrėžta gairių 51.2 punkte, daro didelį teigiamą poveikį aplinkos apsaugos požiūriu, kaip apibrėžta 51.2 punkto a papunktyje, tad galima laikyti, kad juos nustatyti buvo nuspręsta priimant akcizo mokestį. Todėl pagal gairių 51.2 punktą galima taikyti 51.1 punkto nuostatas.

(47) Pagal 51.1 punktą neapmokestinimas gali būti taikomas dešimt metų. Pasibaigus tam laikotarpiui ir pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 23 punktą valstybės narės gali savo nuožiūra pranešti Komisijai apie minimų priemonių pratęsimą, o Komisija, atlikdama savo analizę, turėtų taikyti tą patį metodą, kuris nustatytas šiame punkte, atsižvelgdama į teigiamus aplinkos apsaugos požiūriu rezultatus, gautus taikant mokesčius. Šioje byloje Airija ir Italija neapmokestinimą taikė nuo 1993 m., Prancūzija – nuo 1997 m., t. y. priemonės galiojo daugiau kaip 10 metų.

(48) Nė viena valstybė narė nepatvirtino ir nepaneigė, kad neapmokestinimas bus taikomas po 2006 m. gruodžio 31 d. Nė viena valstybė narė nenurodė, kad galioja apibrėžtas terminas šiuo metu taikomam neapmokestinimui, išskyrus 2006 m. gruodžio 31 d. datą, kuri pagal Bendrijos mokesčių teisę nėra privalomas apribojimas, nes neapmokestinimas nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį. Nė viena valstybė narė nepranešė apie minimos priemonės pratęsimą pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Atrodo, kad atitinkamos valstybės narės mokesčių teisės nuostatose tokios ribos nenurodytos. Komisija mano, kad šiuo atveju vis dar yra aplinkybės, nurodytos gairių 23 punkte. Todėl pagal gairių 51.1 punktą Komisija galėtų toliau leisti teikti pagalbą, tačiau su sąlyga, kad jai būtų taikomas ne ilgesnis kaip 10 metų senaties terminas.

(49) Kaip paaiškinta Sprendimo 2006/323/EB 75 konstatuojamojoje dalyje, sąlygos taikyti gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto a papunktį netenkinamos, todėl šiuo atveju taikomos tik 51.1 punkto b papunkčio nuostatos.

(50) Nuo 2004 m. sausio 1 d. dvejopo mineralinės alyvos naudojimo, naudojimo ne kuro reikmėms ir mineraloginiams procesams apmokestinimas nepatenka į suderintų Bendrijos priemonių taikymo sritį, todėl nuo tos dienos neapmokestinimas susijęs su vidaus mokesčiais, taikomais nesant Bendrijos mokesčio pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto b papunkčio antrąją įtrauką. Šia nuostata reikalaujama, kad pagalbą gaunančios bendrovės sumokėtų didelę nacionalinio mokesčio dalį. Taip įmonės skatinamos didinti aplinkos apsaugos veiksmingumą. Tai aišku iš gairių 51.1 punkto b papunkčio pirmosios įtraukos formuluotės, kuri leidžia taikyti mažesnį už suderintą mokestį, jeigu pagalbos gavėjai moka daugiau negu nustatytas minimalus Bendrijos tarifas, „*kad įmonės būtų skatinamos gerinti aplinkos apsaugą*“. Tai taikoma ir tada, kai nacionalinis mokestis gerokai didesnis už mokesčius (kai kuriose) kitose valstybėse narėse, kaip buvo Italijos

atveju. Pagal Komisijos praktiką ([21]) nustatyta, kad didele mokesčio dalimi paprastai gali būti laikoma 20 % vidaus mokesčių arba Bendrijos minimumas, taikomas kitam energijos naudojimui, patenkančiam į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį (15 EUR už toną), net jeigu Bendrijos minimumas netaikomas minimam energijos naudojimui. Todėl Komisija mano, kad suderinamu galėtų būti laikomas tiktai neapmokestinimas, didesnis už vidaus mokesčio 20 % arba 15 EUR už toną, atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis; neapmokestinimas 20 % nesiekiančio mokesčio arba ne didesnio kaip 15 EUR už toną mokesčio atžvilgiu laikomas nesuderinama pagalba.

5.4.2 *Pagalbos suderinamumas pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą ir kitas nuostatas*

(51) Dėl Sprendimo 2006/323/EB 78–81 ir 82–86 dalyse paaiškintų priežasčių pagalba negali būti suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą ir jai negali būti taikomos išimtys, nustatytos Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

(52) Vertinant galima remtis gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai E.3.2 skyriumi, nes šio skyriaus taisyklėse atsižvelgiama į ekonominius veiksnius, ypač į riziką netekti tarptautinio konkurencingumo dėl nesuderintų mokesčių, o tam tikras bendroves netgi leidžiama visiškai atleisti nuo mokesčių, jeigu jos su atitinkama valstybe nare sudaro sutartį siekdamos gerinti aplinkos apsaugos veiksmingumą. Šiose bylose nagrinėjamais atvejais tokios sutartys nebuvo sudarytos, todėl visiškas atleidimas nuo mokesčių negali būti grindžiamas pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto a papunktį. Tačiau Komisijai pateikta informacija apie aliuminio oksido rinkas patvirtina, kad galima leisti teikti didžiąją pagalbos dalį ir, kaip nuspręsta pirmiau, ją galima pagrįsti pagal gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai 51 punkto 1 dalies b papunktį aplinkos apsaugos požiūriu teigiamais rezultatais, gautais taikant mokesčius. Tačiau toks leidimas gali būti suteikiamas pagalbos gavėjams, mokantiems daugiau nei minimalus Bendrijos tarifas arba didelę vidaus mokesčių dalį, kuri laikoma būtina, kad įmonės būtų skatinamos gerinti aplinkos apsaugą. Nėra priežasčių remtis kitomis Komisijos komunikatų nuostatomis dėl dalies pagalbos, kurios negalima laikyti suderinama pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai.

([21]) Žr., pvz., 2004 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą byloje C42/2003 (OL L 165, 2005 6 25, p. 21), 2002 m. vasario 13 d. sprendimą byloje N449/01 (OL C 137, 2002 6 8, p. 24), 2002 m. gruodžio 11 d. sprendimą byloje N74/A/2002 (OL C 104, 2003 4 30, p. 9) ir 2001 m. gruodžio 11 d. sprendimus bylose NN3A/2001 ir NN4A/2001 (OL C 104, 2003 4 30, p. 10). Šios bylos yra ypač svarbios, nes jos yra susijusios su atleidimais nuo energetikos mokesčių. Komisijos sprendime dėl dalinio nuotekų mokesčio grąžinimo Danijoje, 2002 m. balandžio 3 d. sprendime byloje NN 30/A-C/2001 (OL C 292, 2002 11 27, p. 6) nurodoma, ką Komisija gali laikyti per maža dalimi.

(53) Kadangi nėra kitų priežasčių nagrinėti, ar pagalba suderinama su bendrąja rinka, tad vienintelė pagalba, kurią galima laikyti suderinama, yra dalis pagalbos, atitinkančios gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai reikalavimus, kaip apibrėžta 50 konstatuojamojoje dalyje.

6 NESUDERINAMOS PAGALBOS GRĄŽINIMAS

(54) Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį, jei dėl neteisėtos pagalbos priimamas neigiamas sprendimas, Komisija turi nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė privalo imtis būtinų priemonių pagalbai susigrąžinti iš pagalbos gavėjo.

(55) Sprendimo 2006/323/EB 95–100 konstatuojamosiose dalyse paaiškinta, kodėl teisėtų lūkesčių ir teisinio saugumo principai arba kitas bendrasis Bendrijos teisės principas neleidžia iš pagalbos gavėjų susigrąžinti iki 2002 m. vasario 2 d. suteiktos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos. Tačiau sprendimo 101 ir 102 konstatuojamosiose dalyse paaiškinta, kodėl tie principai netrukdo susigrąžinti neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos, suteiktos nuo 2002 m. vasario 3 d. iki 2003 m. gruodžio 31 d. Šių konstatuojamųjų dalių argumentai taikomi ir kalbant apie pagalbą, suteiktą nuo 2004 m. sausio 1 d.

(56) Be to, Direktyvos 2003/96/EB rengimas ir priėmimas negali sukelti teisėtų lūkesčių pagalbos gavėjams, o teisinio saugumo principas netrukdo susigrąžinti pagalbos. Direktyvos preambulės 32 konstatuojamojoje dalyje nurodytas valstybių narių įsipareigojimas, nustatytas Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje, pranešti apie valstybės pagalbą ir aiškiai nustatyta, kad direktyva „nepažeidžia jokių būsimų valstybės pagalbos procedūrų, kurių gali būti imamasi pagal Sutarties 87 ir 88 straipsnius, rezultatų“. Nuorodos į *būsimą* valstybės pagalbos procedūrą šioje konstatuojamojoje dalyje negalima suprasti kaip leidimo teikti pagalbą, kuriai taikoma procedūra, jau pradėta priimant direktyvą. Iš tiesų ta pati formuluotė jau buvo pateikta Sprendimo 2001/224/EB preambulės 6 konstatuojamojoje dalyje, kuria leidžiančios nukrypti nuostatos buvo pratęstos iki 2006 m. pabaigos. Aiškinamajame memorandume ([22]), pridėtame prie Komisijos pasiūlymo dėl šio sprendimo, sakoma, kad *„Komisija siūlo (…) dvejų metų laikotarpiui pratęsti (…) galiojančias leidžiančias nukrypti nuostatas, kurios reikalauja išsamaus nagrinėjimo, ypač atsižvelgiant į valstybės pagalbos taisykles (…). Tačiau niekas šiame sprendime nėra viršesnis už reikalavimą valstybėms narėms pranešti Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 88 straipsnį. Tokie pranešimai bus nagrinėjami pagal Sutarties 87 straipsnio nuostatas“*. Be to, 2000 m. vasarą Komisija jau paprašė valstybių narių pranešti apie tokias priemones.

([22]) COM(2000) 678.

(57) Direktyvos 2003/96/EB preambulės 22 konstatuojamojoje dalyje patvirtinta, kad *„energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. […]“* Šios konstatuojamosios dalies, nors joje nenurodomi Sutarties 87 ir 88 straipsniai, negalima suprasti kaip ribojančios valstybės pagalbos koncepcijos, nustatytos Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Komisija paaiškino bendrųjų priemonių sąvokas darbo dokumente, kuriame sakoma: *„Tokiu atveju turi būti išanalizuota kiekvienos valstybės narės situacija, kad būtų galima apibrėžti nacionaliniu lygiu taikomą bendrąją akcizo mokesčio sistemą.“* ([23]) Šis dokumentas buvo aptartas 2002 m. lapkričio 14 d. Tarybos darbo grupės susitikime. Dokumente toliau aiškinama, kokiomis sąlygomis pagalba, teikiama mokesčių priemonėmis, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka. 2003 m. spalio 27 d. Tarybos susitikimo, kurio metu buvo priimta Direktyva 2003/96/EB, protokole aiškiai daroma nuoroda į paaiškinimus, pateiktus Tarybos darbo grupės susitikimo, vykusio 2002 m. lapkričio 14 d., metu.

(58) Nors „dvejopas energijos naudojimas“ nepatenka į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį, direktyvos 18 straipsnyje valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti direktyvos II priede nurodytą neapmokestinimą. Į priedą įtraukti trys neapmokestinimo atvejai, su kuriais susijęs šis sprendimas, laikotarpiui, numatytam 2001 m. pratęsime, t. y. iki 2006 m. gruodžio 31 d. Tačiau leidimas suteikiamas ne pagal valstybės pagalbos taisykles, kurių Komisija gali priversti laikytis. Priešingai, tai aiškiai įrodo galimą 32 konstatuojamosios dalies reikšmę. Valstybių narių ir pagalbos gavėjų pateiktas argumentas, kad Tarybos leidimas turi didesnę galią už valstybės pagalbos procedūras, yra neteisingas.

(59) Priėmusios Direktyvą 2003/96/EB Komisija ir Taryba bendrai pareiškė, kad *„Komisija turėtų imtis visų įmanomų priemonių užtikrinti, kad valstybių narių priemonės, taikomos pagal direktyvoje nustatytą neapmokestinimą arba mokesčių sumažinimą, būtų laikomos suderinamomis su valstybės pagalbos taisyklėmis“*. Žinoma, Komisija privalo veikti pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles, šiuo atveju laikydamasi gairių dėl pagalbos aplinkos apsaugai. Šiaip ar taip, šis pareiškimas netaikomas neapmokestinimui, su kuriuo susijęs šis sprendimas, nes jis nepatenka į direktyvos taikymo sritį.

(60) Minėta Direktyva 2003/96/EB, darbinis dokumentas, bendras Komisijos ir Tarybos pareiškimas nepatvirtino, kad nesuderinamos valstybės pagalbos nėra. Reikia prisiminti, kad Komisija inicijavo 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą ir bet kuri suinteresuotoji šalis galėjo prašyti Komisijos priimti galutinį sprendimą. Pradėjus procedūrą pagal 88 straipsnio 2 dalį teisėti lūkesčiai dėl nesuderinamos pagalbos nebuvimo (jei jų buvo) tapo nepagrįsti.

(61) Sprendimas 2001/224/EB ir ankstesni Tarybos sprendimai dėl neapmokestinimo nebuvo sprendimai dėl valstybės pagalbos. Iš tiesų Komisija ilgai abejojo, ar šis neapmokestinimas suderinamas su valstybės pagalbos taisyklėmis.

(62) Dėl tyrimo trukmės šioje byloje Komisija nusprendė palaukti, kol bus priimta Direktyva 2003/96/EB, ir pratęsti procedūrą Sprendimu 2006/323/EB, kad sužinotų valstybių narių požiūrį į situaciją kiekvienoje valstybėje narėje, susidariusią perkėlus Direktyvą 2003/96/EB, ir padarytų kelias galimas išvadas. Šiaip ar taip, „apdairus verslininkas“ turėtų žinoti, kad pradėjus neteisėtos pagalbos tyrimą ir nustačius, kad pagalba nesuderinama su Sutartimi, Komisija beveik visada liepia grąžinti gautą pagalbą. Jei valstybės narės ir pagalbos gavėjai būtų norėję daryti alternatyvias investicijas arba imtis alternatyvių priemonių, kurios būtų suderinamos su gairėmis dėl pagalbos aplinkos apsaugai, jie galėjo raginti Komisiją greičiau baigti procedūrą.

(63) Todėl pagalbos gavėjai negali turėti teisėtų lūkesčių, dėl kurių galėtų negrąžinti nesuderinamos valstybės pagalbos, suteiktos po 2003 m. gruodžio 31 d., o teisinio saugumo principas netrukdo susigrąžinti tokią pagalbą.

7 SUDERINAMOS PAGALBOS MOKĖJIMO SUSTABDYMAS

(64) Sprendime byloje C-355/95P, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) prieš Komisiją*, Teisingumo Teismas konstatavo, kad *„kai Komisija tiria pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, turi būti atsižvelgiama į svarbius veiksnius, įskaitant, kur galima, anksčiau jau tirtų sprendimų turinį, taip pat kokius įsipareigojimus ankstesnis sprendimas nustatė valstybei narei“*. Teisingumo Teismo nuomone, naujos pagalbos negalima laikyti suderinama su bendrąja rinka, kol negrąžinta neteisėtai gautos pagalbos suma, nes dėl bendrojo pagalbos poveikio konkurencija bendrojoje rinkoje gali būti labai iškraipyta. Todėl Komisija, nagrinėdama valstybės pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, įgaliota apsvarstyti ir bendrą šios pagalbos su senąja pagalba poveikį, ir tai, kad senosios pagalbos suma nebuvo grąžinta ([24]).

(65) Todėl pagal tokią teismo praktiką Komisija, vertindama naują pagalbos priemonę atsižvelgia į tai, kad pagalbos gavėjai nevykdė ankstesnių Komisijos sprendimų, pagal kuriuos turėjo grąžinti ankstesnę neteisėtą ir nesuderinamą

([23]) Žr. 17 išnašą.

([24]) 1997 m. Rink. I-2549, 25–27 dalys.

pagalbą. Tokiais atvejais Komisija nagrinėja bendrąjį naujosios ir senosios nesuderinamos pagalbos, kuri nebuvo grąžinta, poveikį pagalbos gavėjams.

(66) Prancūzija, Airija ir Italija dar nesusigrąžino visos pagalbos, kurią Komisija pripažino nesuderinama Sprendimu 2006/323/EB ([25]). Grąžintinos sumos, apskaičiuotos valstybių narių, be palūkanų, yra atitinkamai 786 668 EUR, 8 095 881,43 EUR ir 6 612 489,02 EUR. Be to, šiame sprendime nustatyta, kad nesuderinama yra ir pagalba, suteikta per papildomą laikotarpį, todėl ji turi būti grąžinta. Bendras šių pagalbos sumų poveikis kartu su suderinama pagalba toliau iškraipytų konkurenciją taip, kad prieštarautų bendrajam interesui ir nebūtų jokių argumentų, pagrindžiančių tokį iškraipymą. Todėl suderinamos pagalbos, aprašytos 50 konstatuojamojoje dalyje, mokėjimas turėtų būti sustabdytas tol, kol pagalbos gavėjai grąžins visą nesuderinamos pagalbos sumą.

8 IŠVADA

(67) Daroma išvada, kad sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo mokesčiu, nuo 2004 m. sausio 1 d. taikomas Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Pagalba iš dalies nesuderinama su bendrąja rinka, nes pagalbos gavėjai nesumokėjo didelės mokesčio dalies. Neapmokestinimo dalis, didesnė nei 20 % mokesčio, kuris kitu atveju turėtų būti sumokėtas, tarifas arba 15,00 EUR už 1 000 kg, atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis, gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, su sąlyga, kad pagalba suteikta ne daugiau kaip dešimčiai metų, o praėjus tam laikui pagalbos suderinamumas turi būti persvarstomas. Kita pagalba turi būti pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka.

(68) Turi būti reikalaujama, kad Prancūzija, Airija ir Italija imtųsi visų būtinų priemonių susigrąžinti iš pagalbos gavėjų nesuderinamą pagalbą, suteiktą nuo 2004 m. sausio 1 d.

(69) Turi būti reikalaujama, kad Prancūzija, Airija ir Italija sustabdytų neapmokestinimo taikymą tol, kol iš atitinkamų pagalbos gavėjų susigrąžins pagalbos, kuri Sprendime 2006/323/EB ir šiame sprendime laikoma nesuderinama su bendrąja rinka, sumas.

(70) Prancūzijos, Airijos ir Italijos valdžios institucijos turi nedelsdamos nusiųsti šio sprendimo kopijas įmonėms pagalbos gavėjoms,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, neapmokestinimas akcizo mokesčiu, nuo 2004 m. sausio 1 d. taikomas Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje, yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodoma pagalba suderinama su bendrąja rinka, jei pagalbos gavėjai sumoka ne mažiau kaip 20 % akcizo mokesčio, mokėtino kitu atveju, tarifo arba pagal minimalų apmokestinimo lygį, apibrėžtą Direktyvoje 2003/96/EB (15,00 EUR už 1 000 kg), atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis, su sąlyga, kad pagalba gali būti teikiama ilgiausiai dešimt metų.

3 straipsnis

1 straipsnyje nurodyta pagalba nesuderinama su bendrąja rinka, jei pagalbos gavėjai sumoka mažiau kaip 20 % akcizo mokesčio, mokėtino kitu atveju, tarifo arba Bendrijos minimumo (15,00 EUR už 1 000 kg), atsižvelgiant į tai, kuris tarifas yra mažesnis.

4 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija imasi visų būtinų priemonių, kad iš pagalbos gavėjų susigrąžintų 3 straipsnyje minimą ir neteisėtai jiems suteiktą pagalbą.

2. Pagalba susigrąžinama nedelsiant valstybės įstatymuose nustatyta tvarka, jeigu sprendimas tokiu būdu gali būti įvykdytas nedelsiant ir veiksmingai.

3. Nuo susigrąžintinos sumos turi būti skaičiuojamos palūkanos už laikotarpį nuo pagalbos suteikimo pagalbos gavėjams dienos iki jos susigrąžinimo dienos. Palūkanos skaičiuojamos sudėties būdu pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyriaus nuostatas ([26]).

4. Prancūzija, Airija ir Italija atšaukia nesumokėtos pagalbos, minimos 3 straipsnyje, sumos mokėjimą nuo šio sprendimo paskelbimo dienos.

5. Prancūzija, Airija ir Italija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie sprendimą dienos.

5 straipsnis

Prancūzija, Airija ir Italija sustabdo pagalbos, minimos 2 straipsnyje, sumos mokėjimą pagalbos gavėjams, dar negrąžinusiems pagalbos, kuri Sprendime 2006/323/EB laikoma nesuderinama su bendrąja rinka, ir pagalbos, minimos šio sprendimo 3 straipsnyje, jeigu ji buvo neteisėtai suteikta pagalbos gavėjams, sumos su palūkanomis.

([25]) Šis sprendimas buvo apskųstas Teisingumo Teismui, tačiau pagal EB sutarties 242 straipsnį bylos iškėlimas nesustabdo ginčijamo akto galiojimo.

([26]) OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

6 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija informuoja Komisiją apie nacionalinių procedūrų, kuriomis įgyvendinamas šis sprendimas, pažangą tol, kol tos procedūros užbaigiamos.

2. Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Prancūzija, Airija ir Italija informuoja Komisiją apie visą iš pagalbos gavėjų susigrąžintiną sumą, nurodydamos priede pateikiamoje lentelėje tiek pagrindinę sumą, tiek palūkanas, ir pateikia išsamų jau panaudotų ir planuojamų priemonių, skirtų laikytis šio sprendimo, aprašymą. Per tą laiką jos atsiunčia Komisijai ir visus dokumentus, įrodančius, kad pagalbos gavėjams buvo nurodyta grąžinti pagalbos sumą.

3. Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Prancūzija, Airija ir Italija pateikia įrodymus Komisijai, kad laikėsi 6 straipsnio nuostatų.

4. Pasibaigus 2 ir 3 dalyse nurodytiems terminams Prancūzija, Airija ir Italija, gavusios paprastą Komisijos prašymą, pateikia jau panaudotų ir planuojamų priemonių, skirtų šio sprendimo vykdymui, ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama ir išsami informacija apie pagalbos ir grąžinamos pagalbos palūkanų sumas, kurias pagalbos gavėjai jau grąžino.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai, Airijai ir Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2007 m. vasario 7 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

PRIEDAS

Informacija apie gautos, grąžintinos ir jau grąžintos pagalbos sumas (*)

Pagalbos gavėjo tapatybė	Visa pagal šią schemą gautos pagalbos suma	Visa grąžintina pagalbos suma (pagrindinė)	Visa jau kompensuota suma	
			Pagrindinė	Grąžinamos pagalbos sumos palūkanos

(*) Milijonai nacionaline valiuta.